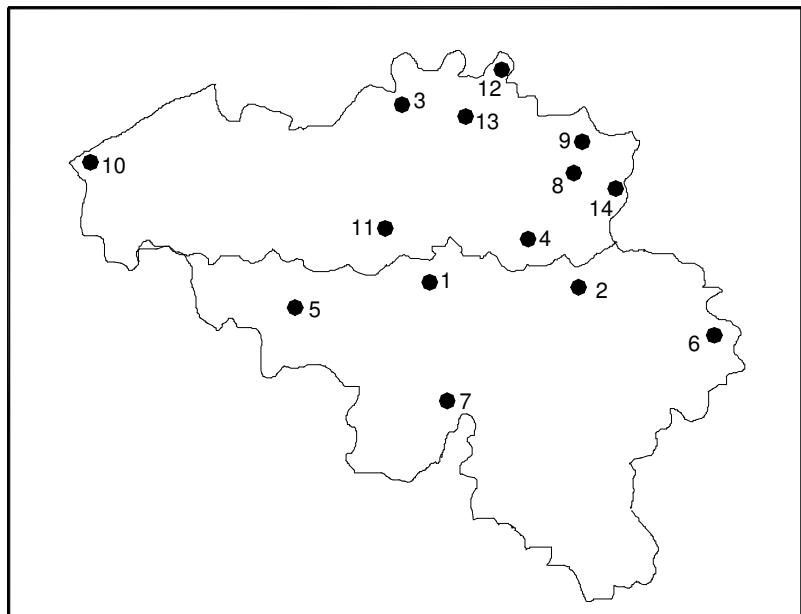

BELGIË

Nadat we het in AIM 1999-2 al dicht bij huis hielden door ons eigen land aan de kaak te stellen, gaan we deze keer weer niet ver weg en worden onze zuiderburen aan de tand gevoeld, om in tandartstermen te blijven. De Follow Me in de allereerste AIM had ook België als onderwerp. Toen werd het land nog in twee delen behandeld, deze keer doen we het in één keer. Die allereerste AIM (het proefnummer AIM 0) dateert al van 1988. Deel twee stond in AIM 1989-1. Sindsdien is er het nodige veranderd op spottersgebied, gelukkig in de meeste gevallen ten gunste voor ons.

- 1 Bevekom / Beauvechain
- 2 Bierset
- 3 Brasschaat
- 4 Brustem / St Truiden
- 5 Chièvres
- 6 Elsenborn
- 7 Florennes
- 8 Helchteren
- 9 Kleine Brogel
- 10 Koksijde
- 11 Melsbroek / Zaventem
- 12 Weelde
- 13 Zoersel / Oostmalle
- 14 Zutendaal

Werd er in die eerste AIM nog gewaarschuwd voor het 'gevaarlijke' Belgische spottersklimaat, dat is nu toch een heel eind over. Maar nog niet helemaal! Rondom de velden van de Landmacht is het nog oppassen geblazen, vooral bij Bierset. Bij de Luchtmacht kennen ze het spotten inmiddels getuige de spottersplekken, de spottersdagen en de speciale spottersfaciliteiten bij open dagen.

Wat kunnen we nog meer zeggen over België in zijn algemeenheid. De meeste mensen zijn wel bekend met de Belgische gewoonten en eigenaardigheden. De wegen zijn over het algemeen goed, hoewel het wegdek soms verre van geruisloos is. Ook moet je rekening houden met wegwijzers. Die lijken je soms links- of rechtsaf te sturen, maar ze bedoelen dan rechtdoor. Natuurlijk is er de tweetaligheid, wat voor ons betekent dat in het Franstalig gedeelte niet verwacht mag worden dat er Nederlands gesproken kan worden. De grens tussen Vlaanderen en Wallonië loopt grotfweg van Koksijde via Brussel naar Bierset.

Doe niks wat niet mag, want de Rijkswacht kent z'n straffen wel. Soms lijkt het wel of ze liever een buitenlander (Nederlander?) pakken dan een landgenoot. Ondanks dit is België gewoon een prettig en mooi land, en vaak de moeite van het bezoeken waard.

Waar je je wel van bewust moet zijn is de strenge regelgeving voor wat betreft het scannergebruik in België. Er staan heel strenge straffen op het bezit ervan en houdt er rekening mee dat je hem in elk geval kwijt bent als je gesnapt wordt. Ten opzichte van bijvoorbeeld Duitsland is het verschil in regelgeving dat niet alleen het gebruik ervan strafbaar is, ook het bezit is genoeg reden voor maatregelen.

België kent momenteel nog maar twee echte fighter-velden. Kleine Brogel en Florennes bieden een thuis aan respectievelijk vier en drie squadrons F-16's. Een ander veld dat ook onderdak biedt aan een flink aantal F-16's, maar wat je toch moeilijk een fighterveld kunt noemen, is Weelde. Het is waarschijnlijk al weer geruime tijd geleden dat deze stored staande kisten het daglicht hebben aanschouwd. Aangezien de Belgi-

sche Luchtmacht de opleiding van hun vliegers in eigen hand wil houden hebben ze een omvangrijke vloot van trainingsvliegtuigen. De Magisters, Alpha Jets en ook de SF 260's staan tegenwoordig allemaal op het voormalige F-16 veld Bevekom. Deze verhuizing heeft de sluiting van twee vliegvelden mogelijk gemaakt; Brustem en Goetsenhoven. De vijf helikopters van de BLu staan op Koksijde en de transportvloot staat (nog) op Melsbroek, wat het militair gedeelte van de Brusselse luchthaven Zaventem is.

Koksijde is een reserveveld voor Reaction Force oefeningen van de Luchtmacht. Voorheen hadden ze drie reservevelden, namelijk Weelde, Zoersel en Zundertaal. Deze laatste wordt niet meer gebruikt voor F-16 operaties.

BEVEKOM

Ten opzichte van vorige keer is er hier wel het één en ander veranderd. Niet alleen voor wat betreft de bewoners, toen nog 349 en 350 smaldeel en het OCU, maar ook voor wat betreft het beleid ten opzichte van spotters. Bevekom is als laatste overstag gegaan in hun visie op onze hobby. Toen er op Kleine Brogel en Florennes al lang spottersplekken waren aangelegd en zonder problemen te spotten viel, was Bevekom nog 'Sperrgebiet'. Je werd er zonder pardon aangehouden en de "bewijsmaterialen" werden in beslag genomen.

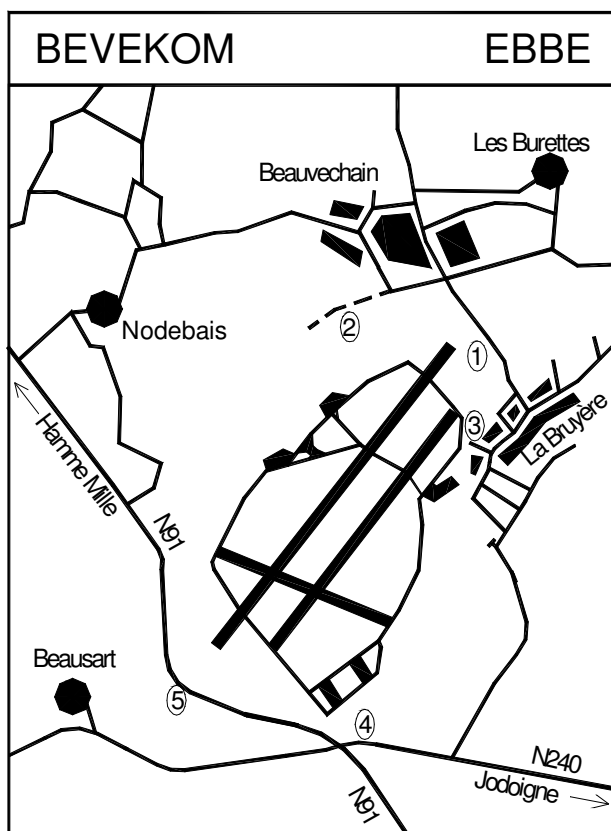
Terwijl het F-16 tijdperk op Bevekom op zijn eind liep werd er alsnog een spottersplek aangelegd. Vanaf die plek kun je nu de trainers van de Belgische Luchtmacht langs zien vliegen. Eind 1996 verhuisden de Alpha Jets en de Magisters van Brustem naar Bevekom. De SF 260's van het kleine Goetsenhoven hoefden maar een stukje te verkassen. Beide velden werden gesloten voor het dagelijks gebruik als vliegveld. 9 Wing werd opgeheven en de trainingstaak kwam in handen van 1 Wing.

Bevekom, of Beauvechain in het Frans, ligt in Wallonië, maar niet ver van de Waals/Vlaamse grens, ongeveer 15 kilometer ten zuiden van de universiteitsstad Leuven. Zoals op een aantal andere Belgische velden is de parallel taxibaan omgebouwd tot een smalle runway. De richting van de banen is 04-22. De SF 260's staan aan de zuidwest kant van het veld, de Alpha Jets aan de noordwest zijde en de Magisters aan de noordoostzijde. De hangaars aan de zuidoost kant van het veld zijn voor het grote onderhoud van al deze drie types.

Komende vanaf het oosten via de snelweg A3/E40, dan ligt afslag 24 het meest voor de hand. Vanaf het westen kun je het beste afslag 23 nemen, die je rechtstreeks naar de oostenwind landing leidt. Hier beschrijven we alleen de route vanaf afslag 24. Dit is de afslag naar Boutersem, maar je moet de andere kant op, naar het zuiden richting Beauvechain. Als je zo'n 8 kilometer rechtdoor rijdt, kom je onder de westwind landing door. Aan deze zijde bevindt zich de

Nadat de Belgische Landmacht zich voor een groot gedeelte heeft teruggetrokken uit Duitsland en de vliegvelden aldaar (Merzbrück, Butzweilerhof en Werl) gesloten heeft, zijn Bierset en Brasschaat de velden waar de vloot van de Landmacht zich heeft geconcentreerd.

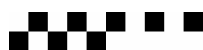
De open dagen in België zijn vaak van een hoge kwaliteit. De jaarlijkse open dag op Koksijde is altijd goed voor een paar verrassingen. De "Open deuren dag" van de Luchtmacht wordt altijd het eerste weekeinde van september gehouden op telkens een ander vliegveld. De open dagen zijn in tegenstelling tot de KLU open dagen niet gratis.

spottersplek. De ligging is aan de zuidkant van de landing, waardoor je er aardig kunt fotograferen ⁽¹⁾. Een aarden wal neemt behoorlijk wat zicht weg op het veld zelf.

Afhankelijk of er kisten buiten staan, loont het misschien de moeite om even de zandweg ten noorden van het veld in te rijden. Vanaf de spottersplek moet je een stukje terugrijden tot de eerste kruising alwaar je linksaf draait. Een stukje verder gaat de weg over in een zandweg die doodloopt. Je kunt hier vanaf verschillende plekkjes op enkele dispersals en platforms kijken ⁽²⁾.

Aan de zuidwestkant van het veld is een plekje waar je op het veld kunt kijken en vlakbij de rolbaan staat. Vanaf de spottersplek rij je verder door naar het zui-

den en je in het dorpje La Bruyere rechtsaf. Na ongeveer 500 meter kun je rechts een weg in die naar een gesloten poort loopt. Bij deze poort sta je niet ver van de taxibaan en zou theoretisch te platen zijn. Dat is echter alleen toegestaan vanaf de spottersplek in de landing ⁽³⁾.

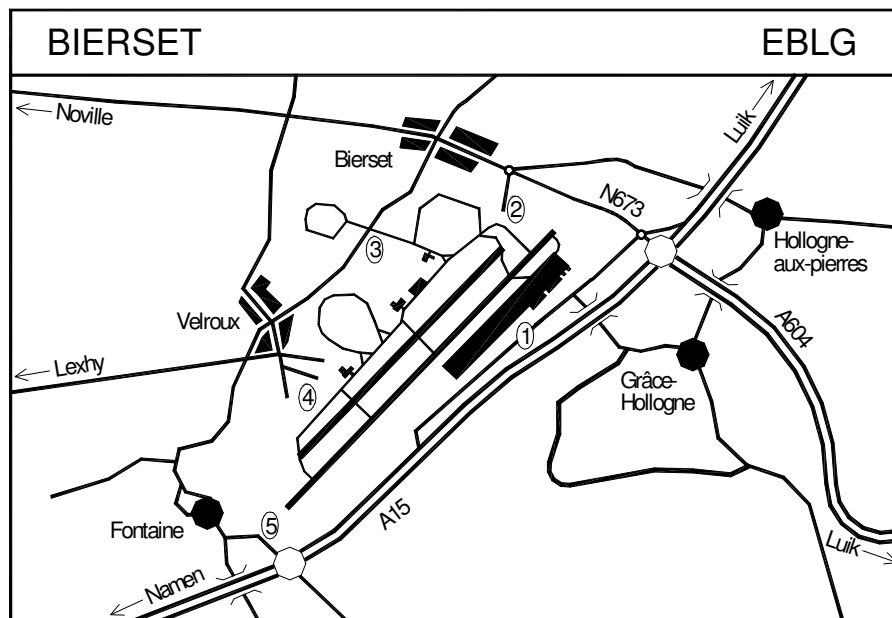
Om naar de andere kant van het veld te komen moet je de doorgaande weg verder volgen tot de T-splitsing. Daar ga je rechtsaf en bij de hoofdpoort

links. Bij de volgende T-splitsing (de N240) ga je rechtsaf. Je komt nu vlak langs het zuidelijke shelterarea waar mogelijk iets buiten zou kunnen staan ⁽⁴⁾.

De andere landing kun je vinden door bij de kruising met de N91 rechtsaf te gaan. De landing zie je aan de rechterkant, maar de afstand is vrij groot ⁽⁵⁾. Het is aan te raden om bij Bevekom alleen van de officiële spottersplek gebruik te maken.

BIERSET

Nadat al vele jaren de Mirages van de Luchtmacht de bewoners waren op het Luikse vliegveld Bierset, kwam met het uitfaseren van de Mirages een einde aan het fightertijdperk van dit veld. Het veld werd geschikt gemaakt voor de komst van de vliegende bataljons van de Landmacht die alledrie in 1995 teruggetrokken werden uit Duitsland. Vanuit Aachen Merzbrück kwam 18 bataljon met de A 109. Vanuit Werl 17 Bataljon met de A 109 en vanuit Butzweilerhof 16 bataljon met Alouette II's en Islanders.

Bierset is de laatste jaren flink uitgebreid. Niet zozeer aan de militaire kant, maar het kleine civiele platform is omgebouwd tot een groot platform voor voornamelijk de luchtvracht. Ook hier is de parallel-taxibaan tot een volwaardige baan omgetoverd.

Zoals in de inleiding al werd gezegd, is de Belgische Landmacht niet echt een fan van onze hobby. Vooral bij Bierset is dat te merken. Als je je opvallend aan de militaire zijde van het veld ophoudt, wees dan niet verbaasd als je een patrouille van de MP op bezoek krijgt. Als je pech hebt ben je een hoop tijd kwijt met een bezoek aan het kantoor van de MP en moet je daar wachten op de komst van de Rijkswacht en misschien wel andere duistere overheidsinstanties voor een heuse ondervraging. Als je aan de civiele zijde gaat staan zal dat hoogstwaarschijnlijk geen problemen opleveren.

Het Waalse vliegveld ligt 10 kilometer ten westen van Luik, vlak langs de snelweg Luik - Namen (A15/E42). Aan de noordkant liggen alle shelters en hangaars, de zuidkant is geheel civiel. Beide banen hebben de richting 05-23.

Vanaf de stad neem je afslag nummer 3 van de snelweg. Onder aan de afslag kom je bij een rotonde. Voor de civiele terminal ga je bij de rotonde rechtdoor. Vanaf de parkeerplaats kun je tussen de gebouwen

door op het civiele platform kijken. De overkant is dus militair en mogelijk dat er wat kisten te lezen zijn als er iets buiten staat, ondanks de afstand ⁽¹⁾.

Als je terugrijdt naar de rotonde en de tweede afslag neemt (min of meer rechtdoor) dan kom je op de weg naar de plaats Bierset, de N637. Je komt ook onder de landing door, maar de kisten zitten hier te hoog. Als je de volgende rotonde bijna rond gaat kom je op een doodlopend weggetje dat bij een gesloten poort eindigt. Hier sta je niet ver van de rolbaan, maar of daar veel gebruik van gemaakt wordt is de vraag ⁽²⁾.

Meer kans om iets te zien heb je bij de militaire poort. Rij verder door, de plaats Bierset in, en ga de eerste weg links. Je komt nu langs de poort. Bij de poort staan een paar hangaars waarbij vaak een paar kisten staan opgesteld ⁽³⁾.

Een stukje verderop kom je door het dorpje Velroux. In dit dorpje lopen een aantal weggetjes zuidwaarts richting het veld. Je kunt hier dicht bij de rolbaan komen ⁽⁴⁾.

Als je vanuit Velroux via Fontaine richting de snelweg gaat kom je bij de andere landing uit. Niet echt spectaculair voor de fotografen ⁽⁵⁾.

BRASSCHAAT

In de schaduw van Antwerpen ligt het andere vliegveld van de Belgische Landmacht. Hier hoef je niet dezelfde problemen te verwachten als op Bierset, maar dat je met open armen wordt ontvangen is ook wat overdreven (uitgezonderd de basisbezoeken die soms voor spotters worden gegeven). Het zal hier waarschijnlijk beperkt blijven tot een vriendelijk verzoek om te verkassen.

De opleiding van de Landmachtvliegers vindt op Brasschaat plaats bij de School Lichte Vliegwezen. Deze eenheid maakt gebruik van de Alouette II, de A 109 en een paar Islanders. Eén Islander is in gebruik voor het opsporen van vervuilers.

Het veld bestaat uit twee gedeelten. Aan de ene kant een omheind hangaargedeelte met een flightline. Gescheiden door een (afgesloten) weg ligt daarnaast een groot grasveld met wat verderop een grasbaantje. De Islanders taxiën de weg over naar de baan en de helikopters hoppen het hek over naar het grasveld om daarvandaan take off te gaan.

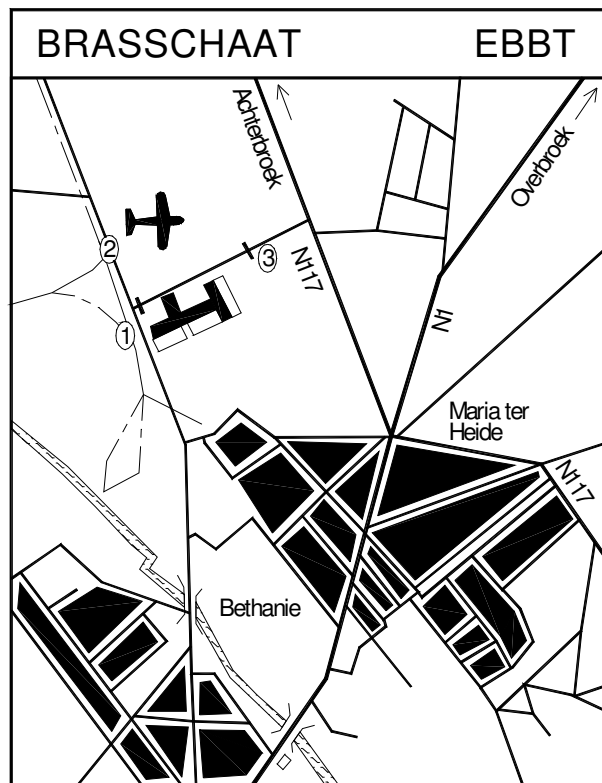
Brasschaat ligt tussen de vele Nederlandse villa's, ongeveer 10 kilometer ten noorden van Antwerpen, bij de plaats Maria ter Heide. Komende vanuit Antwerpen neem je de A1/E19 richting Breda. Meteen bij afslag 5 ga je weer van de snelweg af richting Brasschaat. Onder aan de snelweg rechts af en meteen weer rechts onder de snelweg door de N1 op, nog steeds richting Brasschaat. Je blijft deze weg volgen door de plaats Brasschaat heen tot zes kilometer na de afslag van de snelweg. Daar moet je linksaf en meteen weer rechtsaf. Er staat daar een klein bordje dat het vliegveld aangeeft. Blijf deze rechte weg met verkeersdrempels volgen en uiteindelijk zul je bij de verkeers-toren uitkomen met het veld en de hangaars aan de rechterkant.

Komende vanaf de richting Breda via de N1 ga je net nadat je Maria ter Heide gepasseerd bent, bij een klein bruggetje en tegenover een bedrijf dat zwembaden verkoopt, rechtsaf. Blijf de weg ongeveer één kilometer volgen en ga bij het kruispunt rechtsaf. Dit is weer de weg naar het veld.

De hangaars staan vlak bij de weg en als ze open staan zijn er wel wat nummers te zien. Voor de han-

BRUSTEM / SINT TRUIDEN

In 1996 is dit vliegveld gesloten voor de Belgische Luchtmacht. Zoersel en Weelde zijn de hoofdvelden van de Luchtkadetten, maar toch willen we ook Brustem noemen, omdat er soms ook vliegtuigen hiervandaan opereren. Je kunt er onder andere de Piper Cubs vinden als die niet op Zoersel staan. Een tip om bij een plekje te komen waarvandaan je redelijk zicht hebt op het veld: ga vanuit Sint Truiden de N80

gaars is de flightline. Er staat wel wat struikgewas in de weg, maar met wat op en neer lopen moet er iets van de maken zijn ⁽¹⁾.

Bij de toren die een de andere kant van de openbare weg staat, kun je vrij op het vliegveld kijken. Het beste kun je je auto niet op de 'militaire parking' parkeren onder de toren, maar een stukje verder of een stukje terug ⁽²⁾.

Je kunt ook aan de andere kant van het vliegveld komen. Daarvoor moet je terug rijden en nadat je de bossen uitkomt en de woonwijk inrijdt, de eerste weg links gaan. Je komt dan weer uit bij de N117 waar je links gaat. Vlak voorbij Maria ter Heide ga je linksaf de N117 op richting Kalmthout. Na één kilometer is aan de linkerkant een klein open stuk in het bos. Vlak daarna kun je linksaf een smal verhard wegje op. Deze weg loopt naar de toren, ware het niet dat hij aan deze kant door een slagboom is afgesloten ⁽³⁾.

op richting Namen (Naamse Steenweg). Je komt nu onder de landing door waar je overigens mooi kunt staan. Ga voorbij de landing de tweede verharde weg links. Dat is net voorbij een bocht. Ga in Kerkom linksaf richting Aalst. Net voorbij Kerkom kun je linksaf een betonweggetje in. Aan het einde ervan sta je halverwege de baan en heb je zicht op de (lege) flightline aan de overzijde daarvan.

CHIÈVRES

In elf jaar tijd (sinds de vorige België Follow Me) is er hier niets veranderd. Voor grote aantallen vliegtuigen hoef je hier nog steeds niet te zijn. De gestationeerde kisten zijn beperkt tot een paar Blackhawks van 357 AvDet en één hele C-9 van het detachement van 75AS van Ramstein. Nabij Chievres bij Mons (de Nederlandse naam is Bergen) ligt het NAVO hoofdkwartier SHAPE. Het is duidelijk dat Chievres aan het hoofdkwartier zijn bestaansrecht heeft te danken. Er komen regelmatig bezoekende vliegtuigen VIPS en waarschijnlijk ook NIPS (not important persons) brengen.

Een paar jaar geleden was er elk jaar een grote open dag, maar die is de laatste jaren niet meer georganiseerd. Misschien dat dat in de toekomst weer het geval zal zijn.

Chièvres ligt een kleine 50 kilometer ten zuidwesten van Brussel en 18 kilometer ten noordwesten van Mons, bij de plaatsten Chièvres en Bauffe. De hoofd baan heeft de richting 08-26 en de dwarsbaan is niet meer in gebruik. Vanuit Brussel kun je het beste via de E19 richting Mons gaan. Neem je afslag 23, dan kom je op de N6. Ga je hier linksaf, dan ligt SHAPE headquartars 4 kilometer verder aan de linkerkant van de weg. Ze hebben hier een heliplatform, dus wie weet zie je er een Blackhawk. Om bij Chièvres te komen moet je rechtsaf de N6 op. Nadat je het viaduct onder de snelweg bent gepasseerd, weer rechtsaf de N56 op in de richting van Ath. 14 Kilometer verder kom je onder de landing van baan 26 door ⁽¹⁾ en een stukje verder bevindt zich de hoofdpoort.

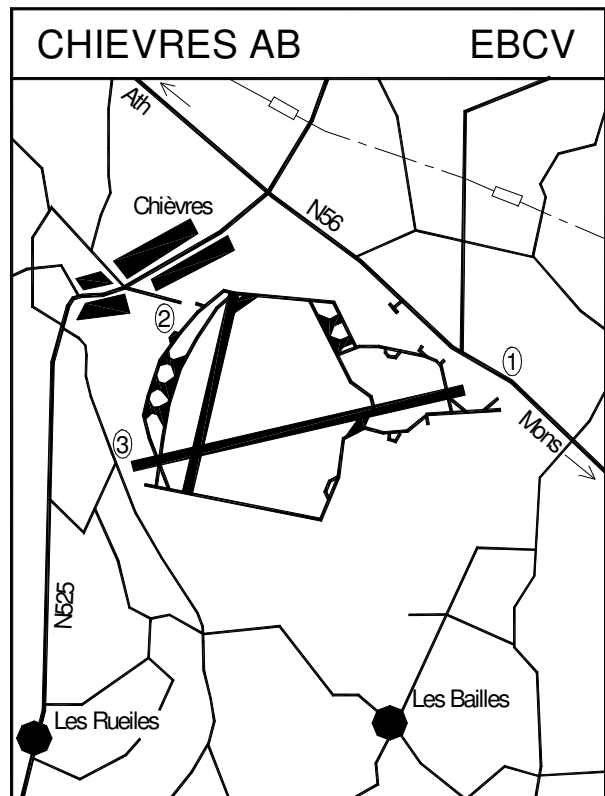
Een echte plek om te spotten is niet echt aan te geven. Het veld is vrij open, maar wel heuvelachtig. De hangaars bevinden zich aan de noordwestelijke kant

ELSENBORN

Deze plaats is gelegen in de Ardennen tussen de plaatsen Malmédy en de Duitse plaats Monschau. Waarschijnlijk is het niet echt bekend bij de meeste spotters, maar af en toe komen er hier vliegtuigen gronddoelen bestoken. Over de spotterstechnische

FLORENNES

Hoewel Florennes niet het meest dichtstbijzijnde veld is vanuit Nederland gezien, het is waarschijnlijk wel het meest bezochte veld. Niet zozeer voor de F-16's van 2 Wing, maar des te meer voor de deelnemers van het Tactical Leadership Program dat hier vijf maal per jaar telkens vier weken lang gehouden wordt. De zesde periode is de zogenaamde out of area TLP die meestal ergens in Zuid Europa gehouden wordt. Ook op Florennes is sinds kort een tweede runway in gebruik. Nu niet een opgewaardeerde taxibaan, maar een geheel vernieuwde startbaan die al heel lang niet meer als zodanig in gebruik was. Erg breed is die baan overigens niet. De cross service en het groot onder-

van het veld. Er loopt een doodlopende verharde weg naar een crashgate vanuit het plaatsje Chièvres. Je kunt hier waarschijnlijk wel zien of er iets buiten staat, maar of met name de Blackhawks te lezen zijn is de vraag ⁽²⁾.

De andere landing kun je bereiken door voorbij het dorpje Chièvres de eerste weg links te gaan. Een paar honderd meter verderop kom je bij de landing van baan 08 ⁽³⁾

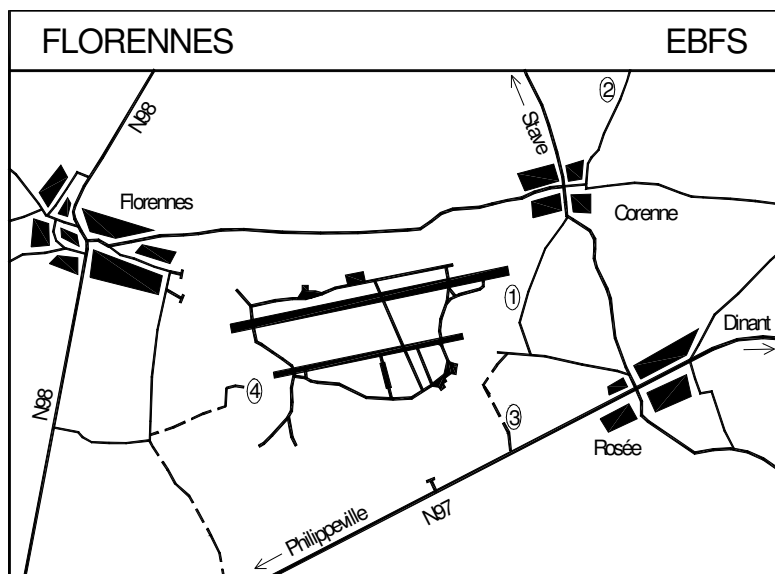
mogelijkheden hier is ons niets bekend. Het terrein ligt ongeveer 1 kilometer ten noorden van de plaats Elsenborn en direct aan de N647 die van Elsenborn naar Monschau loopt.

houd van de F-16's zijn aan de noordzijde van het veld gelokaliseerd, de drie squadrons en de TLP area staan aan de zuidzijde van Florennes.

Toen Bevekom nog een F-16 veld was bestond 2 Wing uit 1 en 2 smaldeel. Daar is in 1996 350 smaldeel aan toegevoegd toen de F-16's van Bevekom moesten verdwijnen.

Het veld ligt in een glooiend gebied en dat is dan ook de reden dat het niet heel erg overzichtelijk is. Je kunt Florennes vinden twintig kilometer ten westen van

Dinant en zes kilometer ten oosten van Philippeville, niet ver van de Franse grens.

Als je vanuit Luik moet je vanaf de A15/E42 de A4/E411 op zien te komen bij afslag 11 richting Luxemburg. Als je vanuit Brussel komt, zit je als het goed is al op de A4/E411. Ja moet die blijven volgen tot afslag 20 (Dinant). Daar ga je rechtsaf de N97 op richting Philippeville. Het veld ligt rechts aan de N97, maar vlak voor het veld moet je in het kleine dorpje Rosée rechtsaf, en meteen links bij een soort Y-splitsing. Na ongeveer één kilometer, ter hoogte van een half afgebouwde schuur (of is ie half afgebroken?) ga je rechtsaf. Deze smalle weg loopt onder de landing door. Het beste kun je je auto een stuk voor het stoplicht aan de kant parkeren ⁽¹⁾. Je kunt hiervandaan een stuk van het TLP platform zien, maar dat is wel ver weg. Je kunt goed in de landing platen en als je het weiland inloopt kun je de kisten op de rolbaan goed fotograferen. De foto op de kaft geeft weer hoe het fotograferen is op deze plek aan de rolbaan. Hierbij moet wel gezegd worden dat dit niet is toegestaan en dat er fel op toegezien wordt. Je bent dus gewaarschuwd!!!

Mocht er niet gevlogen worden of als je nog niet alle TLP kisten gezien hebt, dan kun je de volgende plek proberen. Volg de weg onder de landing verder. Als je bij de voorrangsweg komt ga je rechtdoor die weg op

HELCHTEREN

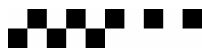
Helchteren, ook bekend als de Pampa Range is de belangrijkste range in België. Tien kilometer ten zuiden van Kleine Brogel en twee kilometer ten noorden van Houthalen op de toepasselijk genaamde Donderslagse heide staan enkele doelen opgesteld (ook een paar Thunderstreaks). De bommen- en rocket runs gebeuren vanuit het oosten. Vaak door F-16's, Tornado's en soms Mirages en A-10's. Deze zijn het beste te spotten vanaf de weg van Houthalen naar Meeuwen, de N76.

naar het dorpje Corenne. Bij het kruispunt in het dorpje ga je rechtsaf, en net voorbij de kerk linksaf. Deze weg loopt heuvel op. Ga een tiental meter voor de bosrand even te voet het weiland aan de linkerkant in tot je in de verte de kisten op het platform ziet. De afstand tot het platform is ongeveer drie kilometer, maar het biedt in elk geval een mogelijkheid om vanaf een andere hoek op het platform te kijken ⁽²⁾.

Een derde plek waar misschien nog iets te zien is van de TLP kisten is aan de zuidkant van het veld. Rij dezelfde weg terug tot de bouwvallige schuur en ga daar rechts. Voorbij de boerderij links de zandweg in die langs het hek loopt. Dan links het pad volgen de heuvel op tot bij het omheinde stuk grond. Tussen de bomen door kun je heel misschien nog een glimp van kisten opvangen ⁽³⁾. Mocht deze weg onbegaanbaar zijn, dan kun je hier ook komen vanaf de N97. 1500 Meter voorbij Rosée, op het punt waar aan de linkerkant de bosrand ophoudt, kun je rechts dezelfde zandweg in en kom je bij het omheinde stuk grond uit.

De oostenwindlanding kun je bereiken door vanaf de andere landing weer naar Corenne te rijden en daar linksaf te gaan (N975). Je passeert dan nog een rolbaan die het veld verbindt met een buiten gebruik zijnde dispersal area aan de noordkant van het veld. In Florennes aangekomen moet je linksaf de voorrangsweg op die naar de hoofdpoot gaat. Vlak voor de oude hoofdpoot (waar nu een ingang is van een asielzoekerscentrum) ga je rechtsaf. Een stukje verder is de afslag naar de nieuwe hoofdpoot, maar om bij de landing te komen moet je doorrijden. Je komt dan onder de landing door, maar die is te ver weg om iets te kunnen fotograferen. Daarvoor zul je te voet de weilanden in moeten. Wil je alleen maar de kisten zien, dan kun je het beste nog een stukje doorrijden. Een stukje voordat de doorgaande weg naar rechts afbuigt kun je links een grindweg op. Aan het einde van de weg sta je op een dusdanige afstand van de rolbaan dat je de meeste kisten makkelijk kunt lezen ⁽⁴⁾. Ook heb je goed zicht op het platform aan de overkant van de baan waar soms de ECM deelnemers van de TLP staan geparkeerd, zoals PD 808's.

De F-16's vliegen aan vanuit het westen voor hun strafing runs (gun). Vanuit de weg ten noorden van het schietterrein van Helchteren naar Meeuwen kun je ter hoogte van Wouberg ergens rechtsaf een smalle weg in die richting de range gaat. Hier valt ook het e.e.a. te spotten. Fotograferen is niet echt een aan te bevelen op deze range.

KLEINE BROGEL

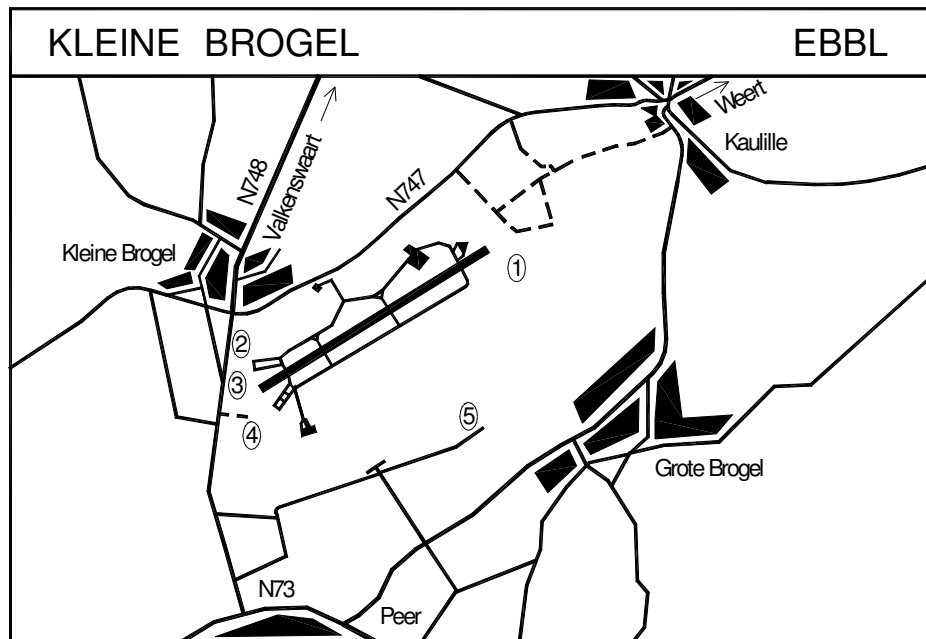
Misschien wel het bekendste veld, tenminste voor ons Volkelianen, omdat het vrij dichtbij is. 25 kilometer onder Eindhoven en 15 kilometer ten zuidwesten van Weert, tussen de plaatsen Kleine Brogel, Kaulille en Peer ligt het veld van de Belgische Luchtmacht. Nog niet zo heel lang geleden was de situatie nog zodanig dat de plaatselijke Rijks-wacht frequent moest uitrukken voor die ge-vaarlijke spionnen die aan het hek waren gesignaleerd. Natuurlijk was dat geen reden om Kleine Brogel te vermijden, hoogstens maakte het je wat voorzichtig. Niet alleen fotograferen was toen een probleem, ook het schrijven van serials

Eind 1996 werden de F-16 squadrons van Bevekom verdeeld over de twee andere F-16 Velden, Florennes en Kleine Brogel. Dit hield in dat er voor 349 smaldeel en de opleidingseenheid, het OCU, een plekje op Kleine Brogel gezocht moest worden. Natuurlijk staan er op Brogel ook nog de duivels en de tijgers van 23 en 31 smaldeel. Al deze smaldelen vallen onder 10 Wing.

Vorig jaar heeft men de taxibaan die parallel aan de hoofdbaan liep opgewaardeerd naar een parallelbaan. Weliswaar erg smal, maar af en toe wordt hij wel gebruikt. Aan beide kanten is het moeilijk om in de landing van deze baan te staan.

Door de jaren heen is er wel wat veranderd. Kleine Brogel was zelfs het eerste veld waar een officiële spottersplek werd aangelegd. Ze waren wel zo slim die op een zodanige manier te realiseren dat er geen blik op de basis geworpen kan worden, maar je kunt ook niet alles hebben. Gelukkig wordt het oogluikend toegestaan om ook aan de andere kant van het veld te spotten.

Als je vanaf de richting van Weert naar Kleine Brogel rijdt, moet je het kanaal de Noordervaart volgen richting België. Een paar kilometer nadat je de grens gepasseerd bent buigt de doorgaande weg links af via een klein ophaalbrugje over het kanaal richting Bree. Je moet hier niet de brug over, maar rechtdoor rijden. Volg deze weg door het dorpje Kaulille heen. Voorbij het dorp nadat je een klein riviertje over bent gekomen, na een flauwe bocht, kun je linksaf een smal verhard wegje in de bossen in. Voorbij de boerderij gaat het over in een zandweg. Blijf deze zandweg volgen en ga bij de T-splitsing rechtsaf. Blijf de "doorgaande weg" volgen langs het crossterrein en je kunt

tot aan het hek komen. Je staat op deze plek leuk in de landing en je kunt ook goed op de baan kijken ⁽¹⁾.

Als je vanuit Eindhoven komt, kun je deze plek vinden door de N69 naar Valkenswaard op te rijden. In Valkenswaard kun je linksaf richting Achel. Deze weg (die in België het nummer 748 gekregen heeft) blijf je volgen tot de rotonde in het dorp Kleine Brogel. Daar ga je linksaf. Deze weg loopt ten noorden langs het vliegveld. Een paar honderd meter voorbij het veld, vlak voor de flauwe bocht kun je rechtsaf hetzelfde weggetje in als hierboven beschreven.

De officiële spottersplek bevindt zich aan de overzijde van het vliegveld bij de landing van baan 05. Rij terug naar de verharde weg en ga daar linksaf. Op een gegeven moment kom je uit bij de rotonde in Kleine Brogel. Ga hier linksaf weer de 748 op richting Peer. Meteen buiten het dorpje zie je het hek van het veld al staan. Door de bomen en struiken kun je shelters en soms een aantal kisten zien staan ⁽²⁾.

Iets verderop langs deze vrij drukke weg kom je onder de landing door. Aan de noordzijde van de landing en aan de linkerkant van de weg bevindt zich de spottersplek ⁽³⁾. Parkeren kun je er niet, daarvoor kun je het beste aan de rechterkant het kleine wegje inrijden en een plekje zoeken. Je hebt hier tegenlicht en je staat vrij dicht bij de centerline. Vanwege een hoogteverschil is het niet mogelijk om iets van het veld te zien. Als je iets voorbij de landing linksaf een smal zandpad in gaat, zijn de omstandigheden een stuk beter voor het fotograferen van de landende kisten ⁽⁴⁾.

Nog even voor de volledigheid, de hoofdpoot ligt aan een zijweg van de weg van Kaulille naar Peer, ongeveer ter hoogte van Grote Brogel. Als je bij poort rechtsaf gaat kom je op bij het erf van een boerderij. Het grappige daarvan is dat er een F-104 en een Streak preserved staan ⁽⁵⁾. Dit is wel privé terrein.

KOKSIJDE

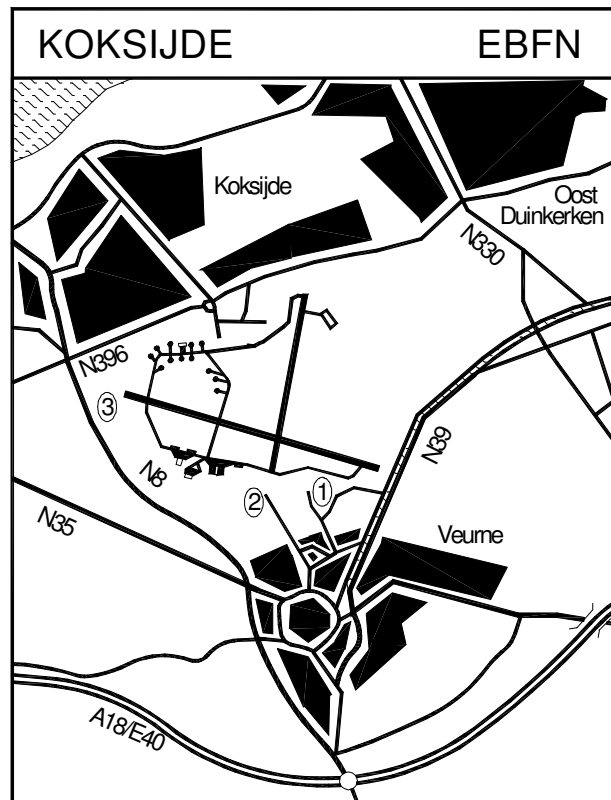
Dit aan de kust gelegen vliegveld herbergt helikopters van twee krijgsmachtonderdelen. Alle helikopters van de Belgische Luchtmacht, namelijk de vijf Sea Kings, ingedeeld bij 40 smaldeel, en alle helikopters van de Zeemacht, de drie Alouette III's (die niet bij 40 smaldeel vliegen, zoals wel vaak wordt aangenomen).

Koksijde is bekend om de jaarlijkse open dag die altijd begin juli gehouden wordt en vaak in hetzelfde weekend valt als de KLu open dag. Even zag het er naar uit dat de open dag niet meer gehouden zou kunnen worden vanwege de voorgenomen sluiting van Koksijde als reserveveld voor de Luchtmacht. Dat zou inhouden dat de baan gesloten zou worden. Gelukkig is anders besloten en Koksijde blijft een reserveveld. Zo nu en dan komen er F-16's van Brogel of Florennes.

Vanaf de nieuwe snelweg A18/E40 richting Calais, neem je afslag nummer 1 naar Veurne. In dit plaatsje moet je vanaf de ringweg in het centrum rechtsaf de weg op die aan de westkant van het kanaal Nieuwpoort Duinkerke loopt. Vanaf deze weg moet je een wegje in dat parallel langs het hek loopt. Vanaf het stenen bruggetje in de bocht kun je heel mooi op de rolbaan fotograferen. Ook kun je aan deze kant ook mooi in de landing staan ⁽¹⁾.

Als je het wegje verder volgt en rechts aan blijft houden kom je op een doodlopend wegje uit naar een begraafplaats (Noordstraat). Dit is een nuttige plek om tijdens de airshow op de flightline te spotten ⁽²⁾.

De andere landing is vlak bij de weg en je kunt ook de

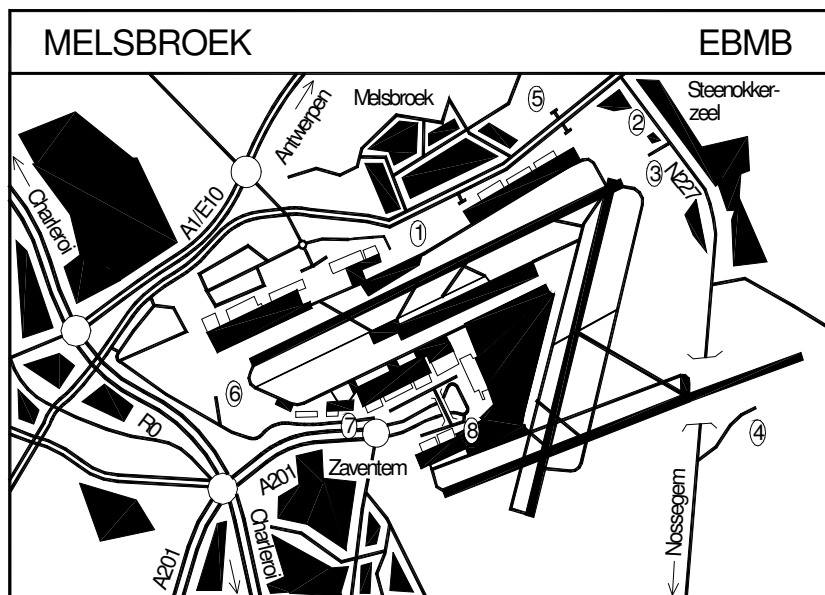

hangaars en platforms van het 40 ste zien. Je kunt daar terecht komen door vanuit Veurne eerst de N35 richting De Panne in te rijden en net buiten het dorp rechtsaf de N8 op te gaan richting Koksijde. Je ziet de landing dan vanzelf liggen aan de rechterkant ⁽³⁾. Deze weg is tijdens de airshow trouwens alleen voor voetgangers toegankelijk.

MELSBROEK/ZAVENTEM

Dit vliegveld bestaat uit twee gedeelten. Zaventem is de internationale luchthaven van Brussel. Dit gedeelte is voor de militair georiënteerde spotter vooral interessant vanwege de militaire VIP kisten die regelmatig langskomen. Het NAVO hoofdkwartier in de Brusselse buitenwijk Evere en het Euro-parlement is vaak het doel van die VIPS. Regelmatig zijn er ook exotische Herculesen te vinden bij het Abelag. De kisten komen er voor groot onderhoud en modificaties.

Melsbroek is het militaire gedeelte aan de noordoostelijke zijde van de luchthaven. Melsbroek heeft twee gebruikers, namelijk 15 Wing van de Luchtmacht en het detachement luchtsteun van de Rijkswacht. Deze twee zorgen voor een grote diversiteit aan vliegtuigtipes.

15 Wing, bestaande uit 20 en 21 smaldeel is verantwoordelijk voor het transport door de lucht van de Belgische strijdkrachten. 20 smaldeel gebruikt daar

voor elf Herculesen, en 21 smaldeel heeft Merlins, HS 748'en, A 310's, Da 20's en één Da 900. Er is sprake van dat de Herculesen van de Luchtmacht gaan verhuizen naar een ander veld, wat de heropening van Brustem zou moeten betekenen. Aangezien er veel gebouwd zou moeten worden op Brustem, zal dit wel geen nabije toekomst zijn.

Sinds 1992 is het detachement luchtsteun van de Rijkswacht ook op Melsbroek gevestigd. Voordien vloog de Rijkswacht met een paar Alouette II's en drie Puma's vanaf Brasschaat, maar na een uitbreiding van de vloot werd vanwege plaatsgebrek op Brasschaat noodgedwongen uitgeweken naar Melsbroek. De Puma's zijn inmiddels niet meer in gebruik en vervangen door twee MD 900's. De laatste twee Alouettes moeten nog tot juni in dienst blijven. Ze worden vervangen door twee (mogelijk drie) MD 520's, die inmiddels beide al zijn afgeleverd. Naast deze vlootvernieuwing is er ook een uitbreiding geweest in de vorm van drie Ce 182's en een Islander.

Vanuit Antwerpen moet kun je het beste de A1/E10 naar Brussel nemen. Bij afslag 12 moet je er af richting Melsbroek (staat ook "Cargo" aangegeven). Boven aan de afslag linksaf en bij de stoplichten weer links de vierbaans weg op. Na ongeveer 1 kilometer bevindt zich een kleine parkeerplaats bij een gebouw-tje waar Cessna gevestigd is. Vanaf deze parkeerplaats is het mogelijk om op een klein gedeelte van het militaire platform te kijken. De kans dat hier een vliegtuig geparkeerd staat is niet heel erg groot ⁽¹⁾.

Het is beter om een stukje verder te rijden. Je komt nu langs een bijna altijd onbemande poort met een parkeerterrein erachter. Het parkeerterrein ligt aan de rand van het platform en spotten is hier geen probleem, ware het niet dat de bewaking erg scherp is en je meteen weer wegstuurt. Je kunt beter legaal te werk gaan en doorrijden tot de tweede verkeerslichten. Daar rechtsaf en na een meter of 50 rechts op een onverharde parkeerstrook parkeren. Als je door de struiken heen naar het hek loopt kun je vanaf een afstand op het militaire platform kijken. Probleem is dat er op het veld struiken staan en als er bladeren aan de bomen zitten valt er eigenlijk weinig tot niets te

zien. Je kunt dan een stukje terug gaan richting verkeerslichten en tussen de huizen wederom naar het hek ⁽²⁾. Je staat hier ook in de landing van baan 25R.

Aan deze kant is nog een plekje waar je gedeeltelijk op het platform kunt kijken. Vanaf de parkeerstrook iets verder rijden en voorbij het eerstvolgende huizenblok rechts het kleine doodlopende wegje in gaan. Mochten de hangaardeuren openstaan, dan is hiervandaan met een goede kijker misschien nog wel iets in de hangaar te lezen ⁽³⁾.

Volg je de weg nog verder dan kom je via een tunneltje onder baan 25L door. Meteen voorbij de tunnel kun je linksaf. Vanaf die plek kun je mooi op de baan kijken en fotograferen ⁽⁴⁾.

Nu weer terug naar de stoplichten. Linksaf terug de vierbaansweg op. Bij de eerstvolgende stoplichten loopt de weg naar links naar de poort van het operationele gedeelte en rechts naar het administratieve gedeelte. Bij de laatste staat een C-119 en een Pembroke preserved op een stukje gras achter de poort ⁽⁵⁾.

Om bij de civiele zijde van het vliegveld te komen kun je terug naar de snelweg en gewoon de borden volgen. Makkelijker is om van plek nummer 5 door te rijden. Voorbij de verkeerslichten de eerste of de tweede weg links en meteen rechts. Deze weg loopt om de baan kop heen en net voorbij de landing kun je linksaf een wegje in dat een beetje omhoog loopt. Je staat er goed in de landing voor baan 07L ⁽⁶⁾.

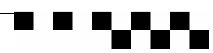
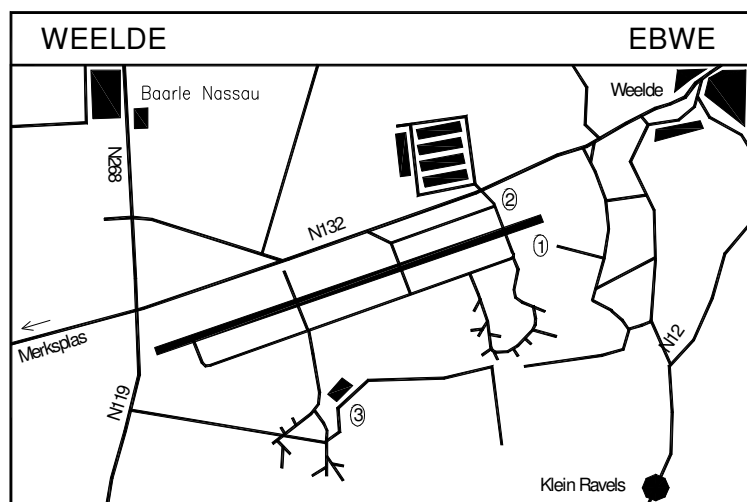
Als je verder de weg volgt kom je langs een stel hangaars. Tussen en achter deze hangaars staan meestal de bezoekende VIP kisten geparkeerd. Iets verderop, bijna aan het einde van de weg staat de hangaar van Abelag ⁽⁷⁾.

Een klein kansje om nog iets militair te scoren heb je bij de terminal. Volg de weg verder en ga bij de rotonde de snelweg op naar de terminal. Ga voorbij het viaduct over de snelweg de eerste weg rechts. De twee grote hangaars die je ziet zijn van Sabena en soms staat er een Airbus in voor onderhoud ⁽⁸⁾.

WEELDE

Weelde bestaat uit twee gedeelten. Ten eerste natuurlijk het vliegveld, wat eigenlijk alleen nog in gebruik is voor de zweefvliegtuigen van de Luchtkadetten. Vooral gedurende de zomer-maanden is het veld actief voor deze club. Het veld heeft een verharde startbaan en de nodige dispersals. Weelde was een reserveveld van de Belgische Luchtmacht en wordt de laatste jaren niet meer gebruikt voor F-16 operaties.

Ten tweede is Weelde het opslagterrein voor de overtollige vliegtuigen van de BLu. In een voormalig Amerikaans mobilisatie-

complex wat uit verschillende grote loodsen bestaat staan F-16's en Mirages, waarvan de meeste in 1994 vliegend zijn gearriveerd. Een aantal Mirages zijn na een jaar of drie van opslag weer actief geworden en vliegen bij de Chileense Luchtmacht. Verder staan er nog een paar vliegtuigen opgeslagen van het Nationale Leger Museum dat in Brussel gevestigd is.

Weelde ligt 15 kilometer ten zuiden van Tilburg en maar 500 meter van de Nederlandse grens bij Baarle Nassau. Het veld ligt tussen de plaatsen Weelde en Weelde Station. Vanaf de A58/E312 neem je afslag 11 naar Goirle. Deze weg is de N283 en gaat bij de grens over in de N12. Blijf deze weg volgen tot je in Weelde rechtsaf kunt naar Weelde Station. Het vliegveld ligt ten zuiden van deze weg en is niet te missen. Vlak voor het veld kun je linksaf een verharde weg in. Dan de eerste weg rechts en aan het einde van deze weg heb je zicht op het vliegveld en sta je leuk in de landing ⁽¹⁾.

ZOERSEL/OOSTMALLE

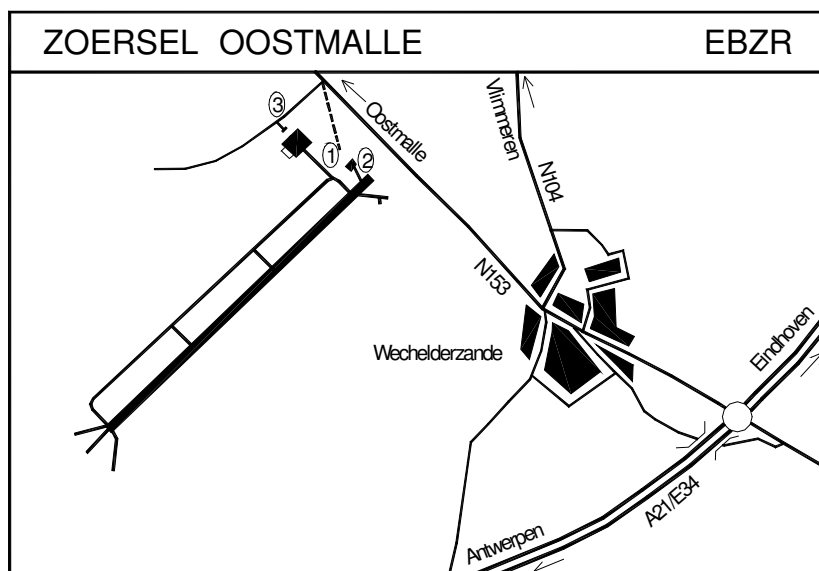
Net als Weelde is Zoersel een reserveveld en tevens in gebruik bij de Luchtkadetten. Ook staan er vaak enkele van de Piper Cubs van de Luchtkadetten op Zoersel. Voor fighters is het veld al een tijdje niet meer gebruikt. Naast al dit zwevergeweld zit er ook een civiele aëroclub.

Net zoals natuurlijk ook voor de zwevers op Weelde het geval is, kiezen de mannen(kes) van de Luchtkadetten alleen het luchtruim bij niet al te slecht weer. Daartegenover deindezen ze niet terug voor de weekeinden. Je maakt goede kans om ze ook in het weekeinde aan het werk te zien.

Het veld ligt ook niet ver van de Nederlandse grens, namelijk ongeveer 25 kilometer ten zuiden van Breda. Vanuit deze stad kun je het beste de A16 richting Antwerpen nemen en er bij afslag 1 af gaan de N14 op naar Oostmalle. In Oostmalle links richting Wechelderzande. Je komt dan vanzelf onder de westenwind landing door. Vanuit Eindhoven neem je de A21/E34 richting Antwerpen. Ga er bij afslag 21 af richting Oostmalle. Nadat je door Wechelderzande heen bent kom je ook onder de landing door. De gebouwtjes en hangaar die je hiervandaan ziet staan zijn van de aëroclub. Daar moet je dus niet zijn. Ga voorbij het veld de eerste weg links. Je kunt nu meteen weer links een zandweg in die schuin de bossen in loopt. Je kunt langs de bosrand naar de rolbaan lopen waarvandaan de zwevers en de Cubjes van en naar de hangaar gesleept worden ⁽¹⁾. Hoewel er geen omheining is, is dat toch niet de bedoeling, dus loop je kans weggestuurd te worden. De vliegende kisten zijn zon-

Volg je de weg verder richting Weelde Station, dan rij je tussen het veld en het opslagterrein door. Hier steekt een rolbaan de weg over. Dit is tevens de toegangsweg naar de opslagloodsen, maar een bewaakte poort maakt dat je daar niet bij kunt komen ⁽²⁾.

De hangaar van de Luchtkadetten bevindt zich aan de andere zijde van het veld. Rij verder door richting Weelde Station tot je bij een voorrangsweg komt en ga daar linksaf. 750 Meter verder, ter hoogte van de bosrand kun je linksaf een smal verhard wegje in. Deze weg loopt het veld op, maar is gewoon openbaar. Bij een dispersalarea staat vlak langs de weg een hangaartje. Hier staan de zweefvliegtuigen van de Luchtkadetten geparkeerd als ze niet aan het vliegen zijn. Mocht er iemand aanwezig zijn, dan zou je vriendelijk kunnen vragen of je een kijkje in de hangaar mag nemen. Is dat niet het geval, dan valt er door wat kiertjes misschien wel een nummertje te scoren, maar zeker niet alle zwevers ⁽³⁾.

der veel problemen te spotten nabij de gebouwen van de aëroclub, waar je nu vlakbij bent ⁽²⁾.

Ga je terug naar het begin van het zandpad en daar links de verharde weg op, dan kom je een stukje verderop bij een rolbaan die d.m.v. een slagboom is afgesloten. De hangaar die je hier ziet is van de Luchtkadetten. Het is niet de bedoeling dat je het terrein oploopt, maar misschien dat er wel wat vliegtuigen buiten staan, zodat ze toch te spotten zijn ⁽³⁾.

ZUTENDAAL

Dit onbekende veld is gelegen in een bebost gebied niet ver van de Nederlandse grens bij Sittard. Enkele jaren geleden zijn er voor het laatst F-16's geland voor deelname aan een oefening, maar na de landing bleek de staat van de landingsbaan dusdanig slecht dat ze nog één keer opstegen en niet meer terugkwamen. Waarschijnlijk maken de C-130's nog wel af en toe gebruik van dit veld.

